

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

ინდივიდუალური შუალედური ფინანსური ანგარიშგება

2023 წლის 30 ივნისით

არა-აუდირებული

სარჩევი

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	1
სრული შემოსავლის ანგარიშგება	2
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	4
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	
1. ძირითადი საქმიანობა	5
2. მოზადების საფუძველი	6
3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა	6
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო განსჯა და შეფასება	18

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2023
წლის 30 ივნისის მდგომარეობით(ათას
ლარში)

	6M 2023 შ. კაპიტალი	2022 წარმოება	6M 2022 შ. კაპიტალი	2021 წარმოება
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	112,977	109,530	46,509	69,923
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	-	1,294	1,549
წარმოებული ფინანსური აქტივები	1,620	825	1,483	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	439,224	425,849	413,930	366,416
აქტივის გამოყენების უფლება	6,420	5,667	8,084	6,829
ძირითადი საშუალებები	17,529	16,340	16,520	15,284
არამატერიალური აქტივები	692	475	136	154
სხვა აქტივები	14,081	16,511	8,316	22,842
სულ აქტივები	592,543	575,197	496,272	482,997
ვალდებულებები				
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	-	890	358
გამოყენებული მარტოვი თამასუქები	209,745	115,263	116,590	121,448
მიმდინარე მოგების გადასახადის ვალდებულებები	88	2,093	304	1,095
ჩასესხები სახსრები	43,383	132,944	86,479	95,444
საიჯარო ვალდებულებები	6,242	5,039	8,039	7,014
გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულება	2,863	4,081	5,293	2,765
სხვა ვალდებულებები	9,826	15,233	3,674	4,565
სულ ვალდებულებები	272,147	274,653	221,269	232,689
საკუთარი კაპიტალი საწესდებო კაპიტალი	1,584	1,584	1,584	1,584
გაუსაწილებელი მოგება	318,812	298,960	273,419	248,724
სულ საკუთარი კაპიტალი	320,396	300,544	275,003	250,308
სულ საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები	592,543	575,197	482,997	482,997

ხელმოწერილია და სტამბითაა გათვალისწინებული 2023 წლის 10 ივნისს

თამარ გოგობაძე

აღმასრულებელი დირექტორი

გულიდა საჯაია

უფროსი ბუღალტერი

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2023 წლის 30 ივნისი

(ათას ლარში)

	6M 2023 <small>შპს ანგარიში</small>	6M 2022 <small>შპს ანგარიში</small>
უფექტური საპროცენტო განაკვეთის მუთლოდის გამოყენებით განზღავრებული საპროცენტო შემოსავალი	45,733	41,134
მომხმარებლებზე გაყვნილი სესხები		
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	3,150	161
	48,884	41,294
საპროცენტო ხარჯი ნახევრები სახსრები	(6,617)	(5,014)
მარტივი თამსუქქენი	(6,234)	(3,502)
საიჯარო ვალდებულებები	(580)	(385)
	(13,431)	(8,900)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	35,453	32,394
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (დანარიცხი)/გაუქმება	933	(1,164)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი საკრედიტო ზარალის მოძრაობის შემდეგ	36,386	31,230
საკომისიო შემოსავალი ფულადი გზავნილებიდან	4,533	3,771
საკომისიო ხარჯები		
საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობა/(ზარალი):	12,804	17,252
- სავალუტო ოპერაციები		
- საკურსო სხვაობა	3,224	5,751
- ვალუტაში გამოხატული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	(10,862)	(17,296)
შემოსულობა დასაკუთრებული ოქროს გაყიდვიდან და სხვა შემოსავალი	1,162	999
არასაპროცენტო შემოსავალი	10,861	10,476
თანამშრომლებზე გაწეული დანახარჯები	(9,013)	(6,598)
ცეცხი და ამორტიზაცია	(2,772)	(3,050)
სხვა საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	(4,433)	(3,069)
არასაპროცენტო ხარჯი	(16,217)	(12,718)
მოგება მოგების გადასახადის ხარჯის გაწევამდე	31,030	28,989
მოგების გადასახადის ხარჯი	(5,325)	(4,214)
წლის მოგება	25,705	24,775
სხვა სრული შემოსავალი		
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	25,705	24,775

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2023 წლის 30 ივნისი

(ათას ლარში)

	გაუნაწილებელი მოგება		სულ
2022 წლის 1 იანვარი	1,584	248,724	250,308
წლის მოგება	-	24,775	24,775
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი გამოცხადებული დივიდენდები	-	24,775	24,775
2022 წლის 30 ივნისი	1,584	273,420	275,004
2023 წლის 1 იანვარი	1,584	298,960	300,544
წლის მოგება	-	25,705	25,705
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი გამოცხადებული დივიდენდები (მე-15)	-	25,705	25,705
2023 წლის 30 ივნისი	1,584	318,812	320,396

(ათას ლარში)

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2023 წლის 30 ივნისის დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	6M 2023 მს. ათასობით	6M 2022 მს. ათასობით
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები		
მიღებული პროცენტი	45,733	41,134
გადახდილი პროცენტი	(13,431)	(8,900)
შემოსულობა დასაკუთრებელი ქონების გაყიდვიდან	12,511	21,497
უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ვაჭრობის		
ოპერაციებიდან და უცხოური ვალუტის წარმოებულ		
ინსტრუმენტებიდან მიღებული ფულადი სახსრები	4,777	5,343
ფულადი გზავნილებიდან მიღებული საკომისიო შემოსავალი	4,533	3,771
სხვა მიღებული შემოსავალი	15	527
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები	(9,013)	(5,986)
გადახდილი სხვა საოპერაციო ხარჯები	(4,433)	(3,394)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები	40,693	53,992
საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		
ცვლილება საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში		
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	(23,701)	(48,458)
სხვა აქტივები	(12,205)	(1,001)
სხვა ვალდებულებები	4,194	-85
(საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული)/საოპერაციო	8,982	4,448
საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		
დაბეგრამდე		
გადახდილი მოგების გადასახადი	(8,321)	(6,236)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული (საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული გამოყენებული) წმინდა ფულადი	661	-1,788
სახსრები		
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი სახსრები საბანკო ანაზღაურებიდან		
წმინდა თანხების გამოტანა	5,464	(10,245)
ძირითადი საშუალებების შეძენა	(1,920)	(3,966)
შემოსულობა ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან	508	
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული (საინვესტიციო	4,051	-14,211
საქმიანობაში გამოყენებული) წმინდა ფულადი სახსრები		
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან შემოსულობა ნაცხებში სახსრებიდან	84,000	72,000
ნაცხებში სახსრების დაფარვა	(173,561)	(80,965)
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა	(1,203)	(1,749)
(გადახდილი) გამოშვებული მარტოე თამხულები, წმინდა	95,537	264
გადახდილი დივიდენდები	(5,853)	(79)
საფინანსო საქმიანობიდან მიღებული (გამოყენებული) წმინდა	(1,079)	(10,529)
ფულადი სახსრები		
გაცვლითი კურსების ცვლილების ეფექტი ფულად სახსრებსა და		
მათ ეკვივალენტებზე	(186)	3,113
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა		
(შემცირება)	3,447	23,414
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	109,530	69,923
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს	112,977	46,509

(ათას ლარში)

I. ძირითადი საქმიანობა

„ვალეფიციური“ საკრედიტო ინსტიტუტი შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესის“ (შემდგომში „კომპანია“, რეგისტრაციის ნომერი: 205034639) 2004 წლის 1 ივლისს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად დაფუძნდა შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოების ფორმით.

2007 წლის 11 აპრილს კომპანია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ („სებ“) დარეგისტრირდა, როგორც მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია, რეგისტრაციის ნომრით #80407. 2013 წლის 26 ივნისს კომპანიას სებ-ისგან მიენიჭა ვალეფიციური საკრედიტო ინსტიტუტის სტატუსი.

კომპანიის იურიდიული მისამართია: ქვეყნადის გამზირი #70, თბილისი, საქართველო.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა უძრავ-მოძრავი ქონებით (ძირითადად, ძვირფასი ლითონებით და უძრავი ქონების ობიექტებით) უზრუნველყოფილი შიდა და საშუალო ზომის სესხების გაცემა ფიზიკურ პირებზე, სავალუტო ოპერაციები და ფულადი გზავნილები.

2023 წლის 30 ივნისის და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის ერთპიროვნული მფლობელი ქალბატონი დალი ურუშაძე იყო.

ბიზნესგარემო

კომპანიის საქმიანობა საქართველოშია კონცენტრირებული კომპანიის საქმიანობაზე გავლენას ახდენს საქართველოს ეკონომიკური და ფინანსური ბაზრები, რომლებსაც აქვთ განვითარებადი ბაზრისთვის დამახასიათებელი თავისებურებები, იურიდიული, საგადასახადო და სორმატიული ბაზა თანდათან ვითარდება, მაგრამ ექვემდებარება სხვადასხვაგვარ ინტეგრირაციას და ხშირ ცვლილებას, რაც, სხვა იურიდიული და ფინანსური ხასიათის დაბრკოლებებისაა ერთად, კიდევ უფრო ზრდის გამოწვევებს იმ საწარმოებისთვის, რომლებიც საქართველოში საქმიანობენ. ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნესგარემოს გავლენას შეფასებას კომპანიის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მომავალში ბიზნესგარემო შესაძლოა ხელმძღვანელობის შეფასებისგან განსხვავდებოდეს.

უკრაინაში რუსეთის შეჭრის შედეგად ბევრმა წამყვანმა ქვეყანამ და ეკონომიკურმა კავშირმა უმკაცრესი ეკონომიკური სანქციები დაუწესა რუსეთს, მათ შორის რუსულ ბანკებს, სხვა საწარმოებსა და ფიზიკურ პირებს. იმის დაწყების შემდეგ რუსული რუბლი უცხოურ ვალუტებთან მიმართებით მნიშვნელოვანი ცვალებადობით ხასიათდებოდა, ასევე გაუფასურდა რუსული ფასიანი ქაღალდების ბაზრების და სხვა ბაზრებზე რეგისტრირებული რუსული კომპანიების ღირებულება. სიტუაცია ჯერ კიდევ ვითარდება, თუმცა უკვე გამოიწვია პესნიტარული კრიზისი და უზარმაზარი ეკონომიკური ზარალი უკრაინაში, რუსეთსა და დანარჩენ მსოფლიოში. უკრაინა და რუსეთი საქართველოს მნიშვნელოვანი სავაჭრო პარტნიორები არიან. იმს მნიშვნელოვანი გავლენა აქონდა ქართულ ეკონომიკაზე; საქართველოში გადმოსახლებული რუსი და უკრაინელი მოქალაქეების მიერ უცხოურ ვალუტაში განხორციელებულმა ფულადმა გზავნილებმა მნიშვნელოვნად შეუწყო ხელი ქართული ლარის გამყარებას უცხოურ ვალუტასთან მიმართებით და 2022 წელს შშპ-ის 10% იან ზრდას. ეთაიდან იმი ჯერაც მიმდინარეობს, შეუძლებელია იმის სარწმუნოდ შეფასება, თუ როგორ ასახება საბოლოოდ ეს კომპანიის საქმიანობაზე. ასევე გაურკვეველია, რა მასშტაბის გავლენას მოახდენს ის ზოგადად ეკონომიკაზე. კომპანიის ხელმძღვანელობა თვალს ადევნებს ეკონომიკურ ვითარებას შექმნილ გარემოში.

(ათას ლარში)

2. მომზადების საფუძველი

ზოგადი ინფორმაცია

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების აღრიცხვის წესით, გარდა იმ შემთხვევებისა, რომლებიც განხილულია საღრიცხო პოლიტიკაში ქვემოთ წარმოდებული ფინანსური ინსტრუმენტები სამართლიანი ღირებულებით არის შეფასებული.

კომპანიის სამუშაო და წარადგენი ვალუტა ლარი. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ლარში („ლარი“) თუკი სხვაგვარად არ იქნა მითითებული.

3. საღრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა

სამართლიანი ღირებულების შეფასება

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაყენის შედეგად, ბაზრის მონაწილეებს შორის ნებაყოფლობითი ოპერაციის პირობებში შეფასების თარიღისთვის სამართლიანი ღირებულების შეფასება ეყრდნობა იმ ვარაუდს, რომ ადგილი აქვს აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაყენის გარიგებას.

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების ძირითად ბაზარზე; ან
- ▶ ძირითადი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

ძირითადი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი კომპანიისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს, აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა ხორციელდება იმ დამკების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით. არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებოთ, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხეო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

კომპანია ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, და რომლებშიც მაქსიმალურად გამოიყენება ემპირიული და მინიმალურად – არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები. ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემების საფუძველზე, რომელიც მთლიანობაში მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებებისას:

- 1-ლი დონე – იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიური ბაზრების კოტირებული ფასები (გაუკორექტირებელი).
- მე-2 დონე – შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა.
- მე-3 დონე – შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების იერარქიის ერთი დონიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კომპანია განსაზღვრავს კატეგორიზაციის განსჯორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე) ყოველი სამკგარიშგებო პერიოდის ზოლისთვის.

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

საწყისი აღიარება

აღიარების თარიღი

ფინანსური აქტივების ყოველგვარი ყიდვა-გაყიდვა ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში აღიარებულია ანგარიშსწორების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც შეყიდული აქტივი კომპანიას გადაეცა. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ყიდვა-გაყიდვა სიშნავს ფინანსური აქტივების ისეთ ყიდვა-გაყიდვას, რაც მოითხოვს აქტივების გადაცემას კანონმდებლობით ან საბაზრო პრაქტიკით განსაზღვრულ ვადაში.

საწყისი შეფასება

ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაცია საწყისი აღიარებისას დამოკიდებულია მათ სახელმწერულებო პირობებზე და ინსტრუმენტების მარციის ზიზნეს-მოდელზე. ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და, მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების გარდა, საოპერაციო დანახარგები ემატება ან აკლდება ამ თანხას.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შეფასების კატეგორიები

კომპანიამ მოახდინა მისი ყველა ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია აქტივების მართვის ბიზნეს-მოდელის საფუძველზე, ზოლო აქტივების სახელმწიკრულებო პირობები შეფასდა ქვემოთ მოცემულიდან ერთ-ერთით:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულება;
- ▶ სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით;
- ▶ სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

კომპანია მისი წარმოებული ინსტრუმენტების პორტფელის კლასიფიკაციას და შეფასებას ახდენს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში. კომპანიამ შესაძლოა განსაზღვროს ფინანსური ინსტრუმენტები სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში, თუ ეს აღმოებურის ან მნიშვნელოვანად შეამცირებს შეფასების ან აღიარების არათანმიმდევროლობას.

ფულადი სახსრების ეკვივალენტები და მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით

კომპანია მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებს და სხვა ფინანსურ ინვესტიციებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს, თუ დაეულია ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა:

- ▶ ფინანსური აქტივი ამ ბიზნეს-მოდელის მიხედვით მულოზლობაშია სახელმწიკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით;
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელმწიკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადაზღვებს დაუფარავ ძირითად თანხაზე.

ამ პირობების შესახებ ინფორმაცია ქვემოთ არის განსაზღვრული.

ბიზნეს-მოდელის შეფასება

კომპანია თავის ბიზნეს-მოდელს განსაზღვრავს ისეთ დონეზე, რომელიც საუკეთესოდ ასახავს როგორ მართავს ის ფინანსური აქტივების ჯგუფს მისი საქმიანი მიზნების მისაღწევად.

კომპანიის ბიზნეს-მოდელი არ ფასდება თითოეული ინსტრუმენტის საფუძველზე. ის აფასებს აგრეგირებული პორტფილების უმაღლეს დონეზე და ის ეფუძნება ისეთ ემპირიულ ფაქტორებს, როგორც არის:

- ▶ როგორ ფასდება ბიზნეს-მოდელის განხორციელება და ამგვარ ბიზნეს-მოდელში შემავალი ფინანსური აქტივები და როგორ ხდება მათი გაცხადება საწარმოს უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის წინაშე;
- ▶ როგორ ფასდება ბიზნეს-მოდელის განხორციელება და ამგვარ ბიზნეს-მოდელში შემავალი ფინანსური აქტივები და როგორ ხდება მათი ანგარიშება საწარმოს უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიმართ;
- ▶ როგორ ხდება საქმიანობის მენეჯერების კომპენსირება (მაგალითად, თუ კომპენსაცია ეფუძნება მართვის ქვემყოფი აქტივების სამართლიან ღირებულებას ან მიღებულ სახელმწიკრულებო ფულად ნაკადებს);
- ▶ გაყიდვების მოსალოდნელი ხიზშირე, ღირებულება და ვადები კომპანიის შეფასების სხვა მნიშვნელოვან ასპექტებს წარმოადგენს.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)**

ბიზნეს მოდელის შეფასება გონივრულ ფარგლებში მოსალოდნელ სცენარებს ეფუძნება. 'ველაზე ცუდი' და 'სტრუქტურული შემთხვევის' სცენარების გათვალისწინების გარეშე, თუ საწყისი აღიარების შემდეგ ფულადი ნაკადები რეალიზდება ისეთი ფორმით, რომელიც განსხვავდება კომპანიის თავდაპირველი მოლოდინებისგან, კომპანია არ ცვლის ამგვარ ბიზნეს-მოდელში წარმოდგენილი დარჩენილი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას. ამის ნაცვლად ის ამგვარ ინფორმაციას იყენებს ახლად წარმოქმნილი ან ახლად შექმნილი ფინანსური აქტივების შეფასებას.

SPPI-ტესტი

კლასიფიკაციის პროცესის მეორე ეტაპის სახით, იმის განსაზღვრად, აკმაყოფილებს თუ არა ის SPPI-ტესტის მოთხოვნებს, კომპანია ფინანსური აქტივის სახელმწიკრულეზო პირობებს აფასებს.

ამ ტესტის მიზნებისთვის 'ძირითადი თანხა' განისაზღვრება ფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების სახით, თავდაპირველი აღიარებისას და შესაძლოა შეიცვალოს ფინანსური აქტივის ვადის განმავლობაში (მაგალითად, თუ ადგილი აქვს ძირითადი თანხის დაფარვას ან პრემიის/ფასდაკლების ამორტიზაციას).

სასესხო გარიგებებში პროცენტის ყველაზე მნიშვნელოვანი ელემენტები, ჩვეულებრივ, წარმოადგენს გადახდებს ფულის ძირითადი ღირებულების და საკრედიტო რისკისთვის, მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების შესაფასებლად, კომპანია იყენებს მსჯელობას და ითვალისწინებს ისეთ შესაბამის ფაქტორებს, როგორც არის ვალუტა, რომელშიც გამოხატულია ფინანსური აქტივი და პერიოდი, რომლისთვისაც განისაზღვრება საპროცენტო განაკვეთი.

შედარებისთვის, სახელმწიკრულეზო პირობები, რომლებიც განსაზღვრავენ რისკების მინიმუმზე მეტ დაქვემდებარებას ან ისეთი სახელმწიკრულეზო ფულად ნაკადებში არასტაბილურობა, რომლებიც არ უკავშირდება ძირითად სასესხო გარიგებებს, არ წარმოიშობს სახელმწიკრულეზო ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს დაუფარავ თანხაზე. ასეთ შემთხვევებში, ფინანსური აქტივი სამართლიანი ღირებულებით უნდა შეფასდეს, მოგებაში ან ზარალში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ფინანსური მდგომარეობის და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებებში მოიცავს ნაღდი ფულის ნაშის ბანკში და სალაროში და მოკლევადიანი მაღალილიკვიდურ ანაბრებს 90 დღის ან ნაკლები დაფარვის ვადით, რომლებიც მარტივად კონვერტირდება ფულადი სახსრების ცნობილ ოდენობად და გასწევს ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, კომპანია უცხოურ სავალუტო ბაზარზე იყენებს სავალუტო სვობებს, კონტრაქტებს მუტწილად ადგილობრივი ბანკები არიან.

სამართლიანი ღირებულება ფასდება შეფასების მოდელის საფუძველზე, რომელშიც გათვალისწინებულია საბაზისო ინსტრუმენტების მიმდინარე საბაზრო და სახელმწიკრულეზო ფასები და სხვა ფაქტორები, მათ შორის კონტრაქტის და კომპანიის საკუთარი საკრედიტო რისკი. წარმოებული ინსტრუმენტები აისახება, როგორც აქტივები, როდესაც მათი სამართლიანი ღირებულება დადებითია, და როგორც ვალდებულებები, როცა მათი სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. ამ ინსტრუმენტებიდან მიღებული შემოსულობა ან ზარალი აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, სავალუტო ოპერაციებიდან წმინდა შემოსულობის (ზარალის) ფარგლებში.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

მიუხედავად რისკის ჰეჯირების მიზნებისთვის წარმოებული ინსტრუმენტებისა, ეს ინსტრუმენტები არ წარმოადგენს ჰეჯირების აღრიცხვას.

ნასესხები საბსრები და გამოშვებული მარტივი თამასუქები

გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტები ან მათი კომპონენტები კლასიფიცირდება ვალდებულებების სახით მაშინ, როდესაც მფლობელის წინაშე სახელმწიფოებში შეთანხმების შედეგად კომპანიას წარმოეშობა ვალდებულება, რომ გადაიხადოს ფული ან ფინანსური ინსტრუმენტი ან სხვაგვარად დააკმაყოფილოს ეს ვალდებულება, გარდა განსაზღვრული ფულადი თანხის ან სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის სანაცვლოდ საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების განსაზღვრული რაოდენობის მიღებისა. ეს ინსტრუმენტები მოიცავს გამოშვებულ მარტივ თამასუქებსა და ნასესხებ საბსრებს, საწყისი აღიარების შემდეგ ნასესხები საბსრები შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით ფასდება ეფექტური საპროექტო განაცხადის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობა და ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, როდესაც წყდება ვალდებულებების აღიარება, ასევე ამორტიზაციის პროცესში.

ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასება საწყისი აღიარებისას

ფინანსური ინსტრუმენტების საწყისი აღიარებისას მათი შეფასება ხდება სამართლიანი ღირებულებით, და ის ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით და ასახული მოგებაში ან ზარალში, კორექტირდება გარიგებასთან პირდაპირ მიკუთვნებადი დანახარჯებით.

საწყისი აღიარებისას ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო შეფასება არის გარიგების ფასი. თუ კომპანია გადაწყვეტს, რომ საწყისი აღიარებისას შეფასებული სამართლიანი ღირებულება განსხვავდება გარიგების ფასისგან, მაშინ:

- თუ სამართლიანი ღირებულება დასტურდება აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასით (ე.ი. 1-ლი დონის მდგვარელო) ან უკრძინობა შეფასების მეთოდს, რომელიც გამოიყენებს მხოლოდ საბაზრო ინფორმაციას, მაშინ კომპანია აღიარებს სხვაობას საწყისი აღიარებისას შეფასებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის, როგორც შემოსულობას ან ზარალს საპროექტო შემოსავალში ან ზარებში, შესაბამისად;
- ყველა დანარჩენ შემთხვევაში ფინანსური ინსტრუმენტების საწყისი შეფასება დიკორექტირდება, რომ გადაავადოს სხვაობა საწყისი აღიარებისას შეფასებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის. საწყისი აღიარების შემდეგ კომპანია ამ გადავადებულ სხვაობას აღიარებს, როგორც შემოსულობას ან ზარალს მხოლოდ მაშინ, როდესაც მონაცემები გახდება ბაზარზე მისაწვდამი, ან როდესაც ინსტრუმენტების აღიარება შეწყდება.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მაშინ, თუ არსებული კანონი იძლევა აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის უფლებას და არსებობს აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგაქცევის ან ერთდროულად აქტივის გაყიდვისა და ვალდებულებების დაფარვის სურვილი. ურთიერთგაქცევის უფლების გამოყენება არ უნდა ხდებოდეს საშინაო შემთხვევის დადგომის პირობით და წუნადართული უნდა იყოს:

- ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში;
- დეფოლტის შემთხვევაში; და
- საწარმოს და ყველა კონტრაქტის არაკრედიტუნარიანობის ან გაკოტრების შემთხვევაში.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა (გაგრძელება)

ეს პირობები, ზოგადად, არ სრულდება ძირითად საკლირინგო ხელშეკრულებებში და შესაბამისი აქტივები და ვალდებულებები მთლიანად არის წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მოსაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა უპირატესად ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების ვადა;
- ▶ კომპანიამ დაიწყო აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება, ან შეინარჩუნა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო შესაძენი პირობისათვის თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულები ვალდებულება; და

კომპანიამ (ა) გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ჩანაცვლება სხვა ვალდებულებით იმავე გამსახებლის წინაშე, რომელსაც მეტწილად განსხვავებული პირობები აქვს ან თუ არსებული ვალდებულების პირობები მეტწილად შეიცვლება, ასეთი ჩანაცვლება ან ცვლილება აღიბრუნება, როგორც საწყისი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო განსხვავება შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის აისახება კონსოლიდირებულ სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, ამასთან სხვაობა შესაბამის საბალანსო ღირებულებაში აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

ჩამოწერა

ფინანსური აქტივები ჩამოიწერება ნაწილობრივ ან – მთლიანად, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც კომპანია შეწყვეტს აღდგენის გახზობიერებას. სალომზარდო სესხები, მათი შესაბამისი რეზერვთან ერთად, ჩვეულებრივ, ჩამოიწერება და უზრუნველყოფის საგნის დასაკუთრება ხდება მაშინ, როდესაც შესაბამისი სესხი 60-90 დღეზე მეტი ხნით იქნება ვადაგადაცილებული. უიწველი იპოთეკური სესხები ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც უზრუნველყოფის საგნის ამოღების პროცედურები სრულდება ან ფულადი ნაკადების შემდგომი მიღება აღარ არის მოსალოდნელი მსესხებლისგან ან უზრუნველყოფის საგნიდან, რასაც შეიძლება 2 წელი დასჭირდეს. თუ ჩამოსაწერი თანხა აღემატება დაგროვილი ცვეთის რეზერვს, სხვაობა თავდაპირველად აღიბრუნება რეზერვზე დამატების სახით, რომელიც შემდეგ გამოიყენება მთლიან საბალანსო ღირებულებასთან მიხრობებით. ნებისმიერი შემდგომი ანაზღაურება განეყოფნება საკრედიტო ზარალის ხარჯს. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტის მოვლენას.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ოჯარა

კომპანია, როგორც მოიჯარე

კომპანია იყენებს ერთი აღიარების და შეფასების მიდგომას ყველა ოჯარისთვის, გარდა მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების ოჯარებისა. კომპანია აღიარებს ოჯარასთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს, რომ განახორციელოს საოჯარო გადახდები და აანაზღაუროს აქტივის გამოყენების უფლება, რომლებიც წარმოადგენს საოჯარო აქტივების გამოყენების უფლებას.

აქტივის გამოყენების უფლება

კომპანია აქტივის გამოყენების უფლებას აღიარებს ოჯარის ვადის დაწყების თარიღში (ე.ი. თარიღში, როცა საოჯარო აქტივი ხელშისაწვდომი იქნება გამოსაყენებლად). აქტივის გამოყენების უფლება თვითღირებულებით ფასდება, რასაც აკლდება ნებისმიერი დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ხარაღი და იგეგმება საოჯარო ვალდებულებების ნებისმიერი ხელახალი შეფასების მიხედვით. აქტივის გამოყენების უფლების თვითღირებულება მოიცავს აღიარებული საოჯარო ვალდებულებების, თავდაპირველად გაწეული პირდაპირი ხარჯების და დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელებული საოჯარო გადახდების თანხას, ნებისმიერი მიღებული ოჯარის წამახალისებელი გადახდების გამოკლებით. სანამ კომპანიას არ ექნება გონივრული რწმენა იმისა, რომ ის მიიღებს საოჯარო აქტივზე საკუთარების უფლებას ოჯარის ვადის გასვლის შემდეგ, აღიარებული აქტივის გამოყენების უფლება ამორტიზირდება წრფივი მეთოდით, მის მოხალოდნელ სასარგებლო ვადასა და ოჯარის ვადას შორის უმოკლესით. აქტივის გამოყენების უფლება გაუფასურებას ექვემდებარება.

საოჯარო ვალდებულებები

ოჯარის ვადის დაწყების თარიღში კომპანია აღიარებს საოჯარო ვალდებულებებს, რომლებიც ოჯარის ვადის განმავლობაში საოჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულებით ფასდება. საოჯარო გადახდები მოიცავს ფიქსირებულ თანხებს (მათ შორის არსებითად ფიქსირებულ გადასახდელებს), რასაც აკლდება ნებისმიერი ოჯარის წამახალისებელი გადახდების მოთხოვნა, ცვლადი საოჯარო გადახდები, რომლებიც განაკვეთზე ან კოეფიციენტზე დამოკიდებული და თანხები, რომელთა გადახდაც მოხალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიის საფუძველზე. ცვლადი საოჯარო გადახდები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ინდექსზე ან განაკვეთზე აღიარდება ხარჯის სახით იმ პერიოდში, რომელშიც წარმოიშვება ისეთი ვითარება ან სიტუაცია, რომელიც გადახდას იწვევს.

საოჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების დაანგარიშებისას, კომპანია იყენებს ზღერულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს ოჯარის ვადის დაწყების თარიღში, თუ ოჯარაში წაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი მარტივად ვერ განისაზღვრება. ოჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ, საოჯარო ვალდებულებების თანხა გაიზრდება, პროცენტის გაზრდის ასახვის მიზნით, და შემცირდება განხორციელებული საოჯარო გადახდებისთვის. ამასთან, საოჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება ხელახლა ფასდება იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება საოჯარო ვადის ცვლილებას, ფიქსირებული საოჯარო გადახდების ცვლილებას ან საოჯარო აქტივის სასყიდობის შეფასების ცვლილებას.

მოკლევადიანი ოჯარა და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების ოჯარა

კომპანია იყენებს მოკლევადიანი ოჯარის აღიარებისგან განსაჯისუფლებას მის მოკლევადიან ოჯარებზე (ე.ი. ოჯარებზე, რომლებსაც აქტი ოჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან 12 ან ნაკლებთვიანი საოჯარო ვადა და არ მოიცავს შესყიდვის ოფციონს). ის ასევე ეხება დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების კონკრეტული ოჯარის აღიარებისგან განთავისუფლებას, ოჯარებზე, რომლებიც დაბალფასიანად (ე.ი. 15 ათას ლარზე ნაკლები ღირებულების მქონე) მოიზრებიან. საოჯარო გადახდები მოკლევადიან ოჯარაზე და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების ოჯარა აღიარდება ხარჯის სახით ოჯარის ვადაზე წრფივი მეთოდის გამოყენებით.

(ათას ლარში)

3. საადრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

დაბეჭერა

მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი დაანგარიშდება საქართველოს საგადასახადო კოდექსის ნორმატიული აქტების შესაბამისად.

გადავადებული აქტივებისა და ვალდებულებების დაანგარიშება მიმდინარე სხვაობებთან მიმართებაში ხდება ვალდებულებების აღრიცხვის ძეგლით, გადავადებული მოგების გადასახადები გთვალისწინებულია ცველა დროებით სხვაობაზე, რომელიც წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო დასაბეგრ საფუძველსა და მათ საბალანსო ღირებულებას შორის ფინანსური ანგარიშგების მოზნებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოიშობა აქტივის ან ვალდებულების საწვინი აღიარებიდან იმ თაურადაში, რომელიც არ არის საწარმოთა გაერთიანება და ოპერაციის თარიღისათვის გავლენას არ იქონიებს საადრიცხო მოგებასა თუ საგადასახადო მოგება-ზარალზე.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღირიცხება მხოლოდ მაშინ, როდესაც მოსალოდნელია დასაბეგრი მოგების მიღება, საიდანაც შესაძლებელი იქნება დროებითი გამოკეითეადი სხვაობების გაქეითეა. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ფასდება საგადასახადო განაკეითებით (რომლებიც ვრეცდებმა გაუნაწილებელ მოგებაზე), რომლებიც საკარაოდ იმოქმედებს აქტივის რეალიზაციის ან ვალდებულების გასტუმრების პერიოდში, იმ საგადასახადო განაკეითების საფუძველზე, რომლებიც მოქმედებს ან არსებითად მოქმედებს საანგარიშგებო თარიღისთვის.

საქართველოში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადი, რომლებიც გავლენას ახდენს კომპანიის საქმიანობაზე. ეს გადასახადები შესულა სხვა საოპერაციო ხარჯებში კომპონენტის სახით.

ქირფასი ღითონები

ოქრო და სხვა ქირფასი ღითონები, რომლებიც მიიღება უზრუნველყოფის საგნის სახით უიმედო მსესხებლებისგან სესხების დასაფარად, თავდაპირველად აღირიცხება თეითღირებულებით, რომელიც უტოლდება დასაკუთრების თარიღისთვის დაფარული სესხის წმინდა საბალანსო ღირებულებას, ამის შემდეგ იზომება სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც განისაზღვრება გადადნობის მოსალოდნელი დანახარჯებით შემცირებული მლუმბერგის შეთავაზებული ფასით. სამართლიანი ღირებულების ცვლილებები თავდაპირველი აღიარების შემდეგ და ოქროს ზოდების გასხვისების შედეგად მიღებული შემოსულობა-ზარალი აღირიცხება სხვა შემოსავლის ფარგლებში, რადგან ქირფასი ღითონების და სხვა დასაკუთრებული უზრუნველყოფის გაყიდვა ძირითადი შემოსავლის წყაროსთან (კომპანიის საქმიანობებში) არ არის დაკავშირებული, კომპანია აშგარი გაროგებების შედეგებს აღრიცხავს იმავე გარიცხებიდან წარმოქმნილ ხარჯებთან დაკავშირებული ნებისმიერი შემოსავლის გამოკლებით.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები თეითღირებულებით აღირიცხება, გარდა ყოველდღიური მომსახურების დანახარჯებისა, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და ნებისმიერი დაგროვილი გაუფასურება. აშგარი ხარჯი მოიკავს ძირითადი საშუალების ნაწილის ჩანაცვლების თეითღირებულებას, ამ ხარჯის გაწევისას, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაცულია. შეკეთება-გაახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და იხინი შედის საოპერაციო ხარჯებში თუ არ არსებობს მათი კაპიტალიზაციის საფუძველი.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება გადაიხედება გაუფასურების მოზნით, როცა მოვლენები ან ცვლილებები ვითარებებში მიუთითებს იმ ფაქტზე, რომ საბალანსო ღირებულება ვერ ანაზღაურდება.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

აქტივის ცვეთა დაირიცხება იმ თარიღიდან, როდესაც ხდება აქტივის ექსპლუატაციაში გაშვება: ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით, ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის შემდეგი მაჩვენებლების მიხედვით:

	წლები
შენიშნა-საგეგმობები	20-25
კომპიუტერული და საკომუნიკაციო აღჭურვილობა	5
საოფისე აღჭურვილობა	5
ავტოსატრანსპორტო საშუალებები	5
სხვა	5

საიჯარო ქონების გაუფასურების ცვეთა ხდება სასარგებლო მომსახურების ვადასა და იჯარის ვადას შორის უმცირეს ვადაზე.

აქტივების ნაოჩენი ღირებულების, სასარგებლო მომსახურების ვადისა და შეთავსების გადახედვა და შესაბამისად კორექტირება ვითარებიდან გამომდინარე ხდება. ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს. არამატერიალური აქტივები საწყისი აღიარებისას თვითღირებულებით აღირიცხება. საწყისი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები თვითღირებულებით აისახება, რასაც აკლდება დაგროვილი ამორტიზაცია და წებისმიერი დაგროვილი გაუფასურების ხარაღი. შეზღუდული ეკონომიკური მომსახურების ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზება ხდება შეიღწევიანი ეკონომიკური მომსახურების ვადის პერიოდში და გაუფასურების ოდენობის დასადგენად გადაფასდება მაშინ, როდესაც იარსებებს ამ არამატერიალური აქტივის შესაძლო გაუფასურების ნიშნები. ამორტიზაციის პერიოდების გადახედვა ხდება მინიმუმ ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს.

ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას აქვს მომდინარე ოურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო, ვალდებულებების შესასრულებლად მოხალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გასვლა და ვალდებულებების მოცულობის საიმედოდ შეფასება არის შესაძლებელი.

შემოსავლისა და ხარჯების აღიარება

შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღების ალბათობა ძალიან და შესაძლებელია შემოსავლის სარწმუნოდ შეფასება.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

შემოსავლისა და ხარჯების აღიარება (გაგრძელება)

საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი და ხარჯები

კომპანია ანგარიშობს საპროცენტო შემოსავლის ხსენსი ფინანსურ აქტივებზე, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში (FVOCI). ფინანსური აქტივების ბრუტო საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, გაუფასურებული აქტივების გამოკლებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც მომავალში მოსალოადნელი გადახდების ან ფულადი სახსრების ზუსტ დისკონტირებას ახდენს ფინანსური ინსტრუმენტის ვადაზე ან უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, საკვირების შემთხვევაში, ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. გაანგარიშება ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა სახელმწიკრულეზო პირობას (მაგალითად წინასწარი გადახდის შესაძლებლობას) და მოიცავს ნებასმიერ საზღაურს და დამატებით ხარჯს, რომელაც პირდაპირ მიკუთვნება დია ინსტრუმენტზე და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს. გარდა საბოძავლო საკრედიტო ზარალისა, ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება თუ კომპანია გადახედავს მის მიერ დასაფარი თუ მისაღები სავარაუდო თანხების შეფასებას. კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყოფნით და საბალანსო ღირებულების ცელილება აღირიცხება, როგორც საპროცენტო შემოსავალი თუ ხარჯი.

როდესაც ფინანსური აქტივი გაუფასურდება, კომპანია საპროცენტო შემოსავალს ანგარიშობს ფინანსური აქტივის წმინდა ამორტიზებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, თუ ფინანსური აქტივები გამოსწორდება და აღარ იქნება გაუფასურებული, კომპანია დაუბრუნდება საპროცენტო შემოსავლის ბრუტო საფუძველზე დაანგარიშების მეთოდს.

შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული ფინანსური აქტივებისთვის, კომპანია საპროცენტო შემოსავალს ანგარიშობს შეცვლილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის დაანგარიშების და ამ განაკვეთის აქტივის ამორტიზებულ ღირებულებაზე მორგებით. შეცვლილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთს, რომელიც თავდაპირველი აღიარებისას ახდენს შეფასებული მომავალი ფულადი ჩაკადების (საკრედიტო ზარალის ჩათვლით) შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული აქტივების ამორტიზებულ ღირებულებამდე დისკონტირებას.

მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი

კომპანია გამოიმუშავებს საკომისიოს ფულადი გზავნილებიდან, რომელთა აღიარებაც ხდება საბაზისო ოპერაციის დასრულებისთანავე, თითოეული ოპერაცია განიხილება ინდივიდუალურ შესახრულებელ ვალდებულებად, დარიცხული შემოსავლის დაფარვას ჩვეულებრივ ადგილი აქვს საბაზისო გარიგების პრიადუალურად, ან გარიგების თარიღიდან 30 დღის ვადაში.

უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაცია

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში („ლარი“), რომელიც კომპანიის სამუშაო და წარსადგენი ვალუტაა. უცხოურ ვალუტაში შესრულებული ოპერაციები თავდაპირველად კომპანიის სამუშაო ვალუტაში აღირიცხება, გარიგების თარიღისთვის დადგენილი კურსის შესაბამისად, უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ხელახლა კონვერტაცია ხდება საანგარიშგებო თარიღში არსებული სამუშაო ვალუტის გაცვლითი კურსით. უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაციის კონვერტაციით გამოწვეული შემოსულობა და ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როგორც შემოსულობას გამოკლებული საკუროს სხვაობიდან მიღებული ზარალი - საკუროს სხვაობა.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაცია (გაგრძელება)

სხვაობა უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციის სახელმწიფოებრივ გაცვლით კურსსა და საქართველოს ეროვნული ბანკის გაცვლით კურსს შორის ოპერაციის დღეს შესულია უცხოურ ვალუტებიდან მიღებული წმინდა შემოსულობის ზარალის ნაწილში.

2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით აშშ დოლარის და ლარის გაცვლითი კურსი იყო 2,6177 (2022 წლის 31 დეკემბერი: 2,702).

სეგმენტის ანგარიშგება

საოპერაციო მართვის უმაღლესი ორგანო კომპანიას აფასებს, როგორც ცალკე საოპერაციო სეგმენტს, გაცხადებული ფასს შედეგების საფუძველზე. კომპანიის შემოსავლის და აქტივების უმხიველესობა საქართველოშია განთავსებული. მას არ ჰყავს გარე კონტრაქტი, რომელმაც 2023 ან 2022 წლებში კომპანიის შემოსავლის 10%-ზე მეტი შეადგინა.

შეფასების განუსაზღვრელობა

ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების დასადგენად, კომპანიის ხელმძღვანელობამ სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებისას გამოიყენა თავისი შეფასებები. მათ შორის ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანია:

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი

მიზნარეობებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება ფასს (IFRS) 9-ის საფუძველზე საჭიროებს მსჯელობას, კერძოდ, მომავალი ფულადი ნაკადების და უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებების თანხის და ვადების შეფასებას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრის და საკრედიტო რისკში მნიშვნელოვანი ზრდის შეფასებისას. ამ შეფასებებზე რამდენიმე ფაქტორი მოქმედებს, რომელთა ცვლილებები შესაძლოა აისახოს რეზერვების სხვადასხვა დონეში, კომპანიის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაანგარიშებები კომპლექსური მოდელების მონაცემებს წარმოადგენს, ცვლადი მონაცემების და მათი ინტერპრეტაციების შერჩევასთან დაკავშირებული სხვადასხვა ხანაზის დაშვებებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელების ელემენტები, რომლებიც შესაბამის სააღრიცხვო მსჯელობებს და შეფასებებს წარმოადგენს, მოიცავს შემდეგს:

- კომპანიის კრიტერიუმი იმის შესაფასებლად არსებობს თუ არა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა და უნდა შეფასდეს თუ არა ოპერაციები ფინანსური აქტივებისთვის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის და თვისებრივი შეფასების საფუძველზე;
- ფინანსური აქტივების სეგმენტაცია, როცა მათი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება კოლექტიურ დონეზე;
- მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელის შემუშავება, მათ შორის სხვადასხვა ფორმულის და ამოსავალი მონაცემების შერჩევა;
- ასოციაციების განსაზღვრა მაკროეკონომიკურ სცენარებს და ისეთ ეკონომიკურ ამოსავალ მონაცემებს შორის, როგორც არის შპს-ის ზრდის განაკვეთი და უზრუნველყოფის საგნის ღირებულება, მოსალოდნელი დეფოლტის და დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის გავლენა;
- პერსპექტიული მაკროეკონომიკური სცენარების და მათი აღზაოების კოეფიციენტის შერჩევა ეკონომიკური ამოსავალი მონაცემებიდან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მისაღებად.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიამ განაახლა დეფოლტის აღზაოების შეფასების მოდელი სასესიო დეფოლტების მგზად დეტალური (ყოველთვიური, ადრე გამოყენებული კვარტალურისგან

(ათას ლარში)

განსხვავებით) განვლილი ინფორმაციის საფუძველზე, სალომზარდო პორტფელზე დეფოლტის ალბათობის შედეგად მიღებულ ზრდას არსებითი გავლენა არ ჰქონია მიმდინარე პერიოდის მოგება-ზარალზე.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებთან დაკავშირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხა 2023 წლის 30 ივნისი 3,765 იყოს (2022 30 ივნისი -1,668).

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო განსჯა და შეფასება (გაგრძელება)

შეფასების განუსაზღვრელობა (გაგრძელება)

იჯარა – ხელშეკრულებების საიჯარო პირობების განსაზღვრა განახლების და შეწყვეტის შესაძლებლობით

კომპანია იჯარის ვადას განსაზღვრავს, როგორც იჯარის შეუქცევად ვადას, ნებისმიერ პერიოდიდან ერთად, რომლის დროსაც ხდება იჯარის გახანგრძლივება, თუ ამ უფლებით სარგებლობა გონივრულ ფარგლებში შესაძლებელია, ან ნებისმიერ პერიოდიდან ერთად, რომლის დროსაც შესაძლებელია იჯარის შეწყვეტა, თუ ამ უფლებით სარგებლობა გონივრულ ფარგლებშია შესაძლებელი. კომპანიას არ უღიარებია საიჯარო ვალდებულება საიჯარო გადახდების წილისთვის, 5-10 წელზე მეტ პერიოდებში შეწყვეტის ფუნქციის გათვალისწინებით (საიჯარო აქტივების ხასიათიდან გამომდინარე), რომელიც მნიშვნელოვან განსჯას წარმოადგენს. შეწყვეტის ფუნქციის გათვალისწინებით, რომლით სარგებლობაც მოსალოდნელია.

შისო რიკო ექსპრესი

MFO RICO EXPRESS

საქართველო, თბილისი 0162, ჭავჭავაძის გამზ. 70
ტელ: (+995 32) 229 29 29

N 79562

ს/კ 205 034 639

10 აგვისტო 2023

**შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია რიკო ექსპრესი“
პასუხისმგებელი პირების განცხადება**

„აქსიანი ქაღალდების ბაზრის შესახებ“ საქართველოს კანონის 11.3(ვ) მუხლის შესაბამისად ვადასტურებთ, რომ 2023 წლის 17 მარტს შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია რიკო ექსპრესის“ (საიდენტიფიკაციო ნომერი: 205034639, შემცდომს „ემიტენტი“) მიერ 13M (სს ოცდაათი) მილიონი ლარის ოდენობის არაუზარუნველყოფილი ობლიგაციების (საერთაშორისო ნომერი, ISIN: GE2700604285) საჯარო ემიხიასთან დეკემბრით „ემიტენტის“ არსებული ვალდებულებების ფარგლებში მომზადებული ნახევარ-წლიური ანგარიშგება და მსრიაველობის ანგარიშგება არის სრული, სწორი და სამართლიანი.

თამარ გოგობე

შპს „მიკროსაფინანსო
ორგანიზაცია რიკო ექსპრესის“
დირექტორი

ლამა ნიკოლაიშვილი

შპს „მიკროსაფინანსო
ორგანიზაცია რიკო ექსპრესის“
სამეთვალყურეო საბჭოს
თავმჯდომარე

70 Chavchavadze Ave. 0162 Tbilisi, Georgia
Tel.: (+995 32) 229 29 29
www.rico.ge